

**ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Jozefa Štefanka a členiek JUDr. Anny Petruľákovvej a JUDr. Ivany Izakovičovej v právnej veci žalobcu: **S. a. s.**, IČO: X. S. Bratislava, proti žalovanému: **F.** IČO: X. D. Bratislava, **o zaplatenie 7 260 000 Sk so 14,2 % úrokom z omeškania ročne od 17.11.2000 do zaplatenia**, na odvolanie žalobcu i žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 30. júla 2008 č. k. 49 Cb 30/2001-369 v znení opravného uznesenia zo dňa 29. septembra 2008 č. k. 49 Cb 30/01-382 takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 30. júla 2008 č. k. 49 Cb 30/01-369 v znení opravného uznesenia zo dňa 29. septembra 2008 č. k. 49 Cb 30/2001-382 **m e n í** tak, že návrh **z a m i e t a**.

Žalobca je povinný nahradiť žalovanému trovy odvolacieho konania vo výške 14 459,27 eur (435 600,-Sk).

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Bratislave napadnutým rozsudkom v znení opravného uznesenia zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi 7 260 000,-Sk s úrokom z omeškania vo výške 14,13 % p.a. od 05.09.2003 do zaplatenia. Vo zvyšku návrh zamietol. Žalovaného tiež zaviazal nahradiť žalobcovi trovy konania v sume 490 560,-Sk.

Podľa odôvodnenia rozhodnutia žalobca sa návrhom zo dňa 21.03.2001 domáhal, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 7 260 000,-Sk, ktorá predstavuje protihodnotu za nesplatenie časti vecného vkladu, konkrétne parcely č. X. o výmere 4 840 m², ktorá bola na základe rozsudku Okresného súdu Bratislava III. č. k. 8C 324/98-127, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 19 Co 381/99-142 zapísaná na LV č. 3096 pre okres Bratislava III, obec Bratislava N., katastrálne územie N. v prospech vlastníka P.

Podaním zo dňa 04.09.2007 žalobca rozšíril petit svojho návrhu o úrok z omeškania vo výške 14,2 % ročne od 17.11.2000 (dátum doručenia listu žalobcu žalovanému v súvislosti so sporom 8 C 324/98 a 19 Co 381/99) do zaplatenia.

Súd zistil, že spoločnosť žalobcu S. a.s. bola založená na základe zakladateľskej zmluvy, uzatvorenej medzi spoločnosťou S. štátny podnik a M. a. s. Viedeň 29.10.1990 podľa zákona č. 104/1990 Zb. o akciových spoločnostiach a zákona č. 173/1998 o podniku so zahraničnou majetkovou účasťou. Do podnikového registra bola zapísaná 06.02.1991 so základným imaním 100 000,-Kčs.

Na základe rozhodnutia valného zhromaždenia spoločnosti zo dňa 20.03.1991 sa základné imanie spoločnosti zvýšilo na 340 128 000,-Kčs bez verejného upisovania nových akcií; obidvaja zakladatelia sa na zvýšení podieľali rovnakým dielom. S. š. p. sa na tomto zvýšení podieľala peňažným vkladom vo výške 3 000 000,-Kčs a nepeňažným vkladom (budovy, stavby, pozemky a stroje) vo výške 167 064 000,-Kčs, M. vkladal peňažný vklad vo výške 170 064 000,-Kčs.

Zmluva o nepeňažnom vklade o odovzdaní vecí vkladateľa – S. š. p. do vlastníctva nadobúdateľa a. s. S. – bola uzavretá 22.03.1991.

V čl.V. vkladateľ okrem iného zaručuje nadobúdateľovi, že nadobudne vlastnícke práva k nehnuteľnostiam, zapísaným na LV č. X. pre k.ú. Bratislava N..

Z dokladov predložených žalobcom vyplýva, že spornú parcelu č. X. o výmere 4 800 m² – ako časť parcely X. (ktorá vznikla z parc. č. X.) nadobudol podľa hospodárskej zmluvy č. 32/5473/78/Fi k 01.02.1979 právny predchodca žalobcu - národný podnik S.

Rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 19 Co 381/99-142, zo dňa 31.05.2000, (ktorým bol potvrdený rozsudok Okresného súdu v Bratislave III č.k. 8 C 324/98-127) bolo určené, že vlastnícke právo k parcele č. X. o výmere 4 840 m², ktorá tvorila predmet nepeňažného vkladu, patrí P.

Rozhodnutím Ministerstva pre správu a privatizáciu národného majetku SR č.j. 2/92 zo dňa 05.03.1992 bol schválený privatizačný projekt pod registračným číslom 33 tak, že do privatizácie vstupuje celý podnik: zakladajú sa tri akciové spoločnosti S. a.s. S. ZSP Bratislava,

a.s. a S. a.s. bezplatne sa prevádzajú byty v Trnave a v Dubnici nad Váhom a vykonáva sa priamy predaj časti majetku a akcií.

Priamy predaj časti majetku a akcií bol podľa § 10 ods. 3 zák.č. 92/1991 Zb. schválený Uznesením vlády Slovenskej republiky zo dňa 17.03.1992 č. 194.

Rozhodnutím Ministerstva výstavby a stavebníctva SR č. 221-258/1992 z 24.03.1992 bol š.p. zrušený bez likvidácie k 30.04.1992 a k 01.05.1992 bol jeho majetok podľa privatizačného projektu so všetkými aktívami a pasívami, právami a záväzkami prevedený na F. došlo teda k univerzálnej sukcesii všetkých práv a záväzkov. Takto sa žalovaný stal 50 %-ným akcionárom spoločnosti žalobcu so všetkými právami a záväzkami, ktoré v tejto súvislosti prevzal š.p. S.

V syndikátnej zmluve zo dňa 30.04.1992 uzavretej medzi akcionármi spoločnosti žalobcu S. a.s. (upravujúcej vzťahy medzi nimi) sa v bode 1. Preambuly konštatuje, že F. a M. sú každý 50 %-ným akcionárom tejto spoločnosti.

V Preambule zmluvy – bod 3 sa konštatuje, že na základe schváleného privatizačného projektu bol štátny podnik S. Bratislava zrušený uznesením ministra pre výstavbu a stavebníctvo SR č 221-258/1992 zo dňa 24.03.1992, takže 50 %-ný podiel štátneho podniku S. Bratislava na akciovej spoločnosti S. prešiel ku dňu zrušenia v zmysle § 11 zákona č. 92/1991 Zb. na predávajúceho – teda na F..

V čl. IV – garancie predávajúceho – F. vyslovil, že kupujúcemu ručí, že je majiteľom predávaných akcií, pričom tieto nepodliehajú žiadnym obmedzeniam a tiež ručí, že spoločnosť (S. a. s.) nadobudla plné a nezaťažené vlastnícke právo k nehnuteľnostiam a ostaným veciam, ktoré štátny podnik S. Bratislava vložil do spoločnosti zmluvou o vecnom vklade zo dňa 22.03.1991.

Podľa záveru súdu predmetom sporu zostalo právne postavenie žalovaného ako právneho nástupcu štátneho podniku S. Bratislava v dôsledku privatizácie a z toho vyplývajúca zodpovednosť za to, že žalobca nenadobudol do svojho základného imania vecný vklad v rozsahu zmluvne prijatého záväzku a tiež jeho výška.

Súd konštatoval, že v zmysle ustanovenia § 11 ods. 1 zák. č. 92/1991 Zb. zakladateľ (Ministerstvo výstavby a stavebníctva SR) na základe schváleného privatizačného projektu zrušil privatizovaný podnik bez likvidácie a jeho majetok dňom zrušenia 30.04.1992 prešiel k 01.05.1992 na F. a v zmysle § 28 podľa schváleného privatizačného projektu uzaviera Fond vo svojom mene zmluvy a vykonáva iné právne úkony, a to najmä zakladá akciové a iné obchodné spoločnosti alebo sa zúčastňuje na ich zakladaní a vkladá do nich vklady, na ktoré sa zaviazal, nadobúda akcie na základe svojej účasti na podnikaní akciových spoločností a vykonáva práva akcionára včítane účasti na valných zhromaždeniach. Podľa § 29 pri

uskutočňovaní uvedených činností vznikajú Fondu práva a záväzky. Fond je oprávnený domáhať sa splnenia svojich práv na súde alebo iných príslušných orgánoch a môže byť žalovaný na nesplnenie svojich záväzkov alebo iných povinností, za ktorých porušenie zodpovedá celým svojím majetkom.

Aplikujúc citované ustanovenia na predmet sporu súd uzavrel, že žalovaný sa zo zákona stal nositeľom záväzku na nepeňažný vklad (budovy, stavby, pozemky a stroje) vo výške 167 064 000,-Sk, ktorý bol prevzatý jeho predchodcom – š.p. S. Bratislava – na valnom zhromaždení spoločnosti žalobcu. Dôsledkom nesplnenia tejto povinnosti spoločníkom, ktorý sa na poskytnutie vkladu zaviazal, a to bez ohľadu na dôvod nesplnenia, je zaplatiť hodnotu nesplateného vkladu v peniazoch, to značí, že aj keď S. Bratislava prevzal záväzok na zvýšenie základného imania spoločnosti žalobcu na základe zmluvy, na žalovaného uvedený záväzok prešiel v súlade s obsahom privatizačného projektu na základe zákona (§ 2 a § 11 ods. 3 zák. č 92/1991 Zb).

Čo do námietky premlčania uplatneného nároku vznesenej žalovaným súd usúdil, že táto neobstojí, pretože nesplnenie záväzku na nepeňažný vklad bolo ustálené až rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č.k. 19 Co 381/99-142 z 31.5.2000 a podľa § 393 ods. 1 v spojení s ustanovením § 397 Obch. zák. je premlčacia doba štvorročná, pričom žaloba bola podaná 21.03.2001.

Podaním zo dňa 04.09.2007 si žalobca podľa § 369 v spojení s ust. § 502 Obch. zák. v znení účinnom do 01.02.2004, uplatnil úrok z omeškania vo výške 14,2 % (13,3 +1%) zo žalovanej sumy ročne od 17.11.2000 až do zaplattenia rozhodol súd tak, že žalovaného zaviazal zaplatiť žalobcovi úrok z omeškania 14,13 % p.a. vo výroku od 05.09.2007 (podľa opravného uznesenia od 05.09.2003) do zaplattenia a vo zvyšku návrh zamietol.

O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že žalobcovi priznal náhradu za zaplattený súdny poplatok 363 000,-Sk a za náklady právneho zastúpenia advokátom sumu 127 560,-Sk, spolu 490 560,-Sk.

Žalobca sa odvolal proti rozsudku v časti od kedy je žalovaný povinný úrok platiť a z akej dlžnej sumy. Podľa jeho mienky súd I. stupňa nevykonal v tejto časti jeho návrhu opravu chýb v písaní pri vyhotovovaní rozsudku a preto sa nápravy domáha podaním odvolania proti príslušnej časti rozsudku a navrhuje, aby ju odvolací súd zmenil tak, že žalovaného zaviazže zaplatiť žalobcovi úrok z omeškania vo výške 14,13 % p.a. zo sumy 7 260 000,-Sk od 05.09.2003 až do zaplattenia.

Žalovaný vo svojom odvolaní proti rozsudku súdu I. stupňa navrhol ho zmeniť tak, že odvolací súd žalobu v celom rozsahu zamietne. Tvrdí, že napadnutý rozsudok súdu I. stupňa spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

Podľa jeho mienky súd I. stupňa pri rozhodovaní nevzal do úvahy, že právnymi nástupcami podniku S. š.p. Bratislava sa stali S. , a.s., S. a.s. a S. ZSP Bratislava a.s. a v zmysle § 15 zák. č. 92/1991 Zb. priamym dlžníkom sú právni nástupcovia zrušeného š.p. S. Bratislava a nie žalovaný F.. Podľa cit. ustanovenia žiaden záväzok nemohol podľa neho prejsť na žalovaného, ktorý nemôže zodpovedať za záväzok zrušeného štátneho podniku. Nadobúdateľmi sú akciové spoločnosti a žalobca si mal uplatniť svoje nároky voči nim.

Podľa jeho názoru súd I. stupňa neopodstatnene aplikoval vo veci ust. § 59 ods. 2 Obch. zák., pretože vkladová povinnosť v zmysle tohto stanovenia sa týka spoločníkov kapitálových spoločností a nemôže súhlasiť so stanoviskom súdu, že na základe privatizačného projektu sa žalovaný stal 50 % akcionárom žalobcu so všetkými právami a záväzkami a teda aj záväzkom na splatenie nesplatenej časti vkladu na zvýšenie základného imania.

Popiera správnosť záveru súdu I. stupňa, že na žalovaného prešiel záväzok v súlade s obsahom privatizačného projektu z októbra 1991. Tvrdí tiež, že v rozhodovanom prípade neboli splnené podmienky na to, aby žalobca žiadal splnenie záväzku od ručiteľa.

K vznesenej námietke premlčania opätovne uvádza, že podľa § 394 ods. 2 Obch. zák. pri práve na vrátenie plnenia uskutočneného podľa neplatnej zmluvy začína premlčacia doba plynúť odo dňa, keď k plneniu došlo, to značí od roku 1991 a nie až 31.05.2000, po právoplatnosti rozhodnutia v konaní o určenie vlastníckeho práva Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 19 Co 381/99.

Podľa neho je zrejmé, že ak by žalovaný bol právnym nástupcom po štátnom podniku S. vkladová zmluva medzi uvedeným štátnym podnikom a žalobcom z roku 1991 bola v časti sporného pozemku neplatná z dôvodu, že vkladateľ nebol jeho vlastníkom a v zmysle ust. § 394 ods. 2 Obch. zák. začala plynúť premlčacia lehota od uvedeného dátumu a k premlčaniu vymáhaného práva žalobcu došlo v roku 1995, t.j. v čase podania žaloby išlo už o premlčanú pohľadávku.

Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného navrhol napadnutý rozsudok ako vecne a právne správny potvrdiť.

Podaním zo dňa 13.10.2008 sa žalovaný odvolal aj proti opravnému uzneseniu súdu zo dňa 29.09.2008 a tvrdí, že v tomto uznesení súd neopravil chybu v písaní teda technického rázu, ale sám obsah výroku, pretože sa žalobca návrhom zo dňa 21.03.2001 domáhal len zaplata sumy 7 260 000,-Sk, ktorá predstavuje protihodnotu za nezaplata časti vecného vkladu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky prejednal odvolania podľa § 212 ods. 1 O. s. p. bez nariadenia pojednávania v súlade s § 214 ods. 2 O. s. p. a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je dôvodné a odvolanie žalobcu dôvodné nie je.

Po preskúmaní predloženého spisového materiálu v súvislosti s napadnutým rozsudkom odvolací súd konštatoval, že napadnutý rozsudok je v jeho výroku v znení opravného uznesenia síce odôvodnený v súlade s ust. § 157 ods. 2 O. s. p. výstižne, jasne a pomerne obsérne tak, že je objektívne presvedčivý.

Odvolací súd sa však s výrokom rozsudku v znení opravného uznesenia nemôže stotožniť, preto ho podľa § 220 O. s. p., keďže nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie ani jeho zrušenie, zmenil.

Pokiaľ ide o odvolanie žalobcu čo do výrokovej časti týkajúcej sa žalovanému uloženej povinnosti zaplatiť žalobcovi úrok z omeškania vo výške 14,13 % p.a. od pôvodne 05.09.2007 v znení opravného uznesenia od 05.09.2003, kde odvolateľ navrhuje zmenu tak, že sa v časti výroku uvedie aj suma 7 260 000,-Sk, z ktorej je žalovaný povinný tento úrok zaplatiť, súd I. stupňa správne odôvodnil svoje opravné uznesenie zo dňa 29.09.2008, ktorým reagoval na žalobcov návrh na opravu výrokovej časti rozsudku zo dňa 25.09.2008 v ktorom navrhol opraviť jednak rok, od ktorého má žalovaný úrok platiť a jednak uviesť aj v tejto výrokovej časti sumu, z ktorej sa úrok počíta. Čo do návrhu, aby vo výroku o priznaní výšky úroku doplnil aj sumu, z ktorej sa úrok vypočítava uviedol, že vo zvyšku návrh žalobcu na opravu rozsudku zamietol, pretože z prvej vety výroku rozsudku jednoznačne vyplýva, že ide o úrok z omeškania z priznanej sumy 7 260 000,-Sk. Odvolací súd považuje tento výrok aj jeho odôvodnenie za správne.

Pokiaľ ide o odvolanie žalovaného, podstata riešenia sporu je v správnej odpovedi na otázku, či po zrušení štátneho podniku S. Bratislava bez likvidácie k 30.04.1992 bol k 01.05.1992 celý jeho majetok podľa privatizačného projektu so všetkými aktívami a pasívami, právami a záväzkami prevedený na F. a došlo teda k univerzálnej sukcesi všetkých práv a záväzkov, ako to usúdil súd I. stupňa v odôvodnení napadnutého rozsudku alebo či privatizáciou prešiel spomenutý majetok, práva a záväzky priamo na pri privatizácii založené podniky, ako sa domnieva žalobca.

Odôvodnenie napadnutého rozsudku sa v tejto časti dôvodne odvoláva na kúpnu zmluvu (nesprávne ju označuje ako syndikátnu) zo dňa 30.04.1992, ktorú uzavrel F. ako predávajúci so spoločnosťou M. GmbH Viedeň kde sa v preamlule v bode 3 uvádza že, na základe schváleného privatizačného projektu bol štátny podnik S. Bratislava zrušený uznesením ministra pre výstavbu a stavebníctvo SR č. 221-258/1992 zo dňa 24.03.1992, takže vyššie uvedený 50 %-ný podiel

štátneho podniku S. Bratislava na akciovej spoločnosti S. prešiel ku dňu zrušenia v zmysle § 11 zák. č. 92/1991 Zb. v znení zák. č. 92/1992 na predávajúceho.

Odvolací súd pokiaľ ide o túto otázku konštatuje, že išlo o tzv. veľkú privatizáciu podľa zák. č. 92/1991 Zb. a tú súd nepreskúmava.

Druhá základná otázka, ktorú súd I. stupňa riešil pri rozhodovaní veci, je otázka účinnosti vznesenej námietky premlčania uplatneného nároku, konkrétne, kedy začala premlčacia doba plynúť: od r. 1991 alebo až potom, čo Krajský súd Bratislava rozsudkom zo dňa 31.05.2000 č. k. 19 Co 381/99-142, rozhodol o tom, že sporný pozemok je vlastníctvom P.

Súd I. stupňa svoj názor, že premlčacia doba začala plynúť až ustálením nesplnenia záväzku na nepeňažný vklad uvedeným rozsudok Krajský súd v Bratislave neodôvodnil.

Podľa odôvodnenia uvedeného rozsudku ako aj rozsudku súdu I. stupňa v tejto veci, ktorú súd rozhodoval na návrh P. spoločnosti S. a.s. Bratislava užíval tento pozemok v domnienke, že ho nadobudol vydržaním, k čomu však nemohol dôjsť, pretože štát, ktorý previedol správu národného majetku na S. nebol jeho vlastníkom a preto trvá vlastníctvo P. podľa § 1 ods. 1 zák. SNR č. 81/1949 Zb. o úprave právnych pomerov pasienkového majetku bývalých urbárikov právneho nástupcu bývalých urbárikov.

Z uvedeného je zrejmé, že vkladová zmluva medzi štátnym podnikom S. Bratislava a spoločnosťou žalobcu z roku 1991 bola v časti sporného pozemku neplatná, keďže štátny podnik S. Bratislava nebol jeho vlastníkom.

Podľa § 394 ods. 2 Obch. zák. pri práve na vrátenie plnenia podľa neplatnej zmluvy začína premlčacia doba plynúť odo dňa, keď k plneniu došlo. S. š.p. Bratislava nebola v roku 1991 vlastníkom predmetného pozemku, čiže vkladateľ nebol jeho vlastníkom a preto v zmysle § 394 ods. 2 Obch. zák. začala plynúť premlčacia lehota od uvedeného dátumu /zmluva je neplatná ex tunc/ a k premlčaniu nároku žalobcu došlo v roku 1995 t.j. v čase podania žaloby bolo právo žalobcu premlčané.

Z uvedených dôvodov odvolací súd dospel k záveru, že žalobca na pojednávaní dňa 16.06.2004 uplatnil námietku premlčania dôvodne a preto napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobu zamietol.

Rozhodovanie o odvolaní žalobcu sa zmenou rozhodnutia súdu I. stupňa stalo bezpredmetným.

Úspešnému žalovanému vzniklo podľa § 224 ods. 1 v spojení s ust. § 142 ods. 1 právo na náhradu trov odvolacieho konania. Tieto predstavujú zaplatenie súdneho poplatku za podané odvolanie v sume 435 600 Sk. Súd náhradu tejto sumy žalobcom žalovanému priznal.

P o u ě n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 4. februára 2009

JUDr. Jozef Štefanko, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: M. N.